

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 77/2021
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Жарка Станисављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11 К бр. 612/2018 од 23.01.2020. године и Вишег суда у Лесковцу 11 Кж.1 бр. 190/20 од 07.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 04.02.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Жарка Станисављевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11 К бр. 612/2018 од 23.01.2020. године и Вишег суда у Лесковцу 11 Кж.1 бр. 190/20 од 07.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 11 К бр. 612/2018 од 23.01.2020. године, у ставу првом, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, осуђен на казну затвора у трајању од 3 месеца, коју ће издржавати у просторијама у којима станује у ... у улици ... бр. .. без примене електронског надзора, с тим да уколико окривљени једном у трајању од преко 6 часова, или два пута у трајању до 6 часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Обавезан је окривљени АА да на име паушала плати износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу 11 Кж.1 бр. 190/20 од 07.10.2020. године, делимично је усвојена жалба Основног јавног тужиоца у Лесковцу и пресуда Основног суда у Лесковцу 11 К бр. 612/2018 од 23.01.2020. године, преиначена, само у делу одлуке о казни, тако што је Виши суд у Лесковцу окривљеног АА због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом

оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 3 месеца, док су у преосталом делу жалба Основног јавног тужиоца у Лесковцу, као и жалба окривљеног АА, његовог браниоца и браниоца окривљеног ББ, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, у ставу првом, бранилац окривљеног АА – адвокат Жарко Станисављевић поднео је захтев за заштиту законитости, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи оптужбе да је извршио кривично дело за које је осуђен и да одреди да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава. Предложио је да ВКС, у смислу члана 488. став 2. обавести браниоца окривљеног ради присуствовања седници већа и одреди да се извршење правноснажне пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији – казни затвора у трајању од 3 месеца у односу на окривљеног АА, у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је првостепени суд прекорачио оптужбу, тако што је додао радњу да је окривљени АА поднео тужбу „у предмету П. бр. 7002/2015“, уневши битан елеменат дела, односно означивши у ком судском поступку је окривљени поднео наведене признанице и уговоре, иако овај број предмета не стоји у иницијалном оптужном акту, на који начин је повредио објективни и субјективни идентитет оптужбе и пресуде.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице - окривљеног АА али и на блаже кривично дело. Наиме, оптужним актом Вишег јавног

тужиоца у Лесковцу Кт. бр. 1856/2015 од 18.10.2017. године окривљеном АА стављено је на терет извршење кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, а побијаним пресудама окривљени је оглашен кривим због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ. Сходно изнетом, окривљени је правноснажном пресудом оглашен кривим за кривично дело за које је прописана блажа казна (одредба члана 355. став 1. КЗ прописује казну затвора до 3 године, а одредба члана 355. став 2. КЗ прописује казну затвора од 3 месеца до 5 година), из чега произлази да правноснажном пресудом окривљени није оглашен кривим за радњу са тежом правном квалификацијом, односно кривично дело за које је запрећена тежа казна, од оног кривичног дела које му је стављено на терет оптужним предлогом Вишег јавног тужиоца у Лесковцу Кт. бр. 1856/2015 од 18.10.2017. године. По ставу Врховног касационог суда, поступајући на наведени начин нижестепени судови су ишли у корист окривљеног, а не на штету.

По налажењу Врховног касационог суда побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде, али ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду, да су у односу на овог окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта тужиоца и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном предлогу јавног тужиоца, додавањем навода на које се бранилац позива („у предмету П. бр. 7002/2015“), суд је само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, прецизиравши број и ознаку парничног предмета, а која измена није извршена на штету окривљеног, јер окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нити је измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, то су у конкретном случају, неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног нумерише повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а које повреде су законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Образлажући битну повреду одредбе кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац наводи да је након првог укидања првостепене одлуке, у поновном поступку суд утврдио већи криминални потенцијал окривљених од оног у претходној фази поступка, односно пре изјављивања и усвајања жалбе бранилаца окривљених. Наиме, оптужни предлог као иницијални акт и наведена првостепена пресуда (која је укинута) су били засновани на копијама предметних исправа, а њихова употреба, по ставу браниоца не представља кривично дело. Надаље се у захтеву наводи да су оригинали предметних исправа прибављени тек у поновљеном поступку, након

првог укидања првостепене пресуде, на који начин су додата нова обележја конкретног кривичног дела на штету окривљених која нису била садржана у претходној фази поступка, односно иницијалном акту. На описани начин, по ставу Врховног касационог суда, бранилац оспорава време и начин прибављања доказа и подобност одређених исправа да служе као докази у кривичном поступку, на који начин у суштини указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Такође, образлажући повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац поново указује на повреду закона из члана 440. ЗКП наводима да, из утврђеног чињеничног стања нису доказани сви битни елементи кривичног дела, за које је окривљени АА оглашеним кривим, те у вези с тим указује да није у пресуди јасно означен предмет и начин извршења кривичног дела, да није тачно наведено који су то неистинити подаци унети, да тезу да су подаци неистинити, ничим не доказује ОЈТ у току поступка, већ да се ради само о претпоставкама. У описаним радњама окривљеног АА, недостаје битно обележје кривичног дела, за које је оглашен кривим – неистинита/лажна исправа, из ког разлога је првостепени суд морао да донесе ослобађајућу пресуду. Такође, бранилац окривљеног коментарише одбрану окривљеног АА, која је по ставу одбране, потврђена исказима сведока. У току поступка, није утврђено ко је сачинио предметну документацију, те наводи да нема доказа за постојање умишљаја код окривљеног АА јер је исти веровао да суду подноси тачне и истините исправе.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП није предмет разматрања Врховног касационог суда у поступку одлучивања по захтеву за заштиту законитости.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић Милојковић, с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.

За тачност отправа
Управитељ писарнице
Марина Антонић